

21.08.2014

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntö 8.5.2014 (VM065:00/2012)

Sisäministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt sisäministeriön lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jossa esitetään muutettavaksi kuntalakia.

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on lausuntopyynnön mukaan uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Sisäministeriö toteaa asiassa lausuntonaan seuraavaa.

Pelastuslain (379/2011) 24 §:ssä säädetään kuntien vastuusta pelastustoimessa. Kunnat vastaavat pelastustoimesta yhteistoiminnassa pelastustoimen alueilla (alueen pelastustoimi) siten kuin pelastuslaissa tarkemmin säädetään. Alueen pelastustoimelle oikeushenkilönä kuuluvaa toimivaltaa käyttää pelastustoimen tehtävät hoitava kuntayhtymä tai alueen kuntien tekemän sopimuksen nojalla joku pelastustoimen alueen kunnista (ns. isäntäkuntamalli). Pelastuslain 24 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvosto päättää maan jakamisesta pelastustoimen alueisiin ja vahvistetun aluejaon muuttamisesta. Päätöksen **aluejaon muuttamisesta** valtioneuvosto tekee pelastustoimen alueen kuntien **kuntalain 79 §:n 1 momentin mukaisella enemmistöllä tekemästä aloitteesta**. Pelastuslain 24 §:n 3 momentin mukaan pelastustoimen alueeseen kuuluvilla kunnilla tulee olla sopimus pelastustoimen järjestämisestä. **Sopimuksen hyväksymiseen ja muuttamiseen sovelletaan, mitä kuntalain 79 §:n 1 momentissa säädetään kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisesta**. Sopimukseen **sovelletaan muuten, mitä kuntien yhteistoiminnasta säädetään kuntalaissa**.

Voimassa olevan kuntalain 79 §:n (perussopimuksen muuttaminen) 1 momentin mukaan "Perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannelta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta."

Lausunnon kohteena olevan kuntalakiluonnoksen 58 § (perussopimuksen muuttaminen) 1 momentin mukaan: "**Jos perussopimuksessa ei ole toisin sovittu**, perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannelta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta."

Lakiluonnoksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan uusi 58 § vastaisi pääosin voimassa olevan 79 §:ää, mutta voimassa olevan säännöksen 1 momentin velvoitavuutta lievennettäisiin. Jäsenkunnat voisivat sopia perussopimuksen muuttamisen edellytyksistä uuden säännöksen mukaan myös toisin kuin laissa säädetään.

Sisäministeriön käsityksen mukaan uuden kuntalakiluonnoksen sääntelyllä ei ole välittömiä vaikutuksia kuntien tehtävien hoitamiseen pelastustoimessa ja sääntelyä voidaan pitää pelastustoimen kannalta asianmukaisena. Kuntalain uusi perussopimuksen muuttamista koskeva sääntely edellyttää kuitenkin pelastuslain 24 §:ssä olevan viittauksen (kuntalakiin) muuttamista vastaamaan uudistuvaa sääntelyä. Pelastuslain

21.08.2014

muuttaminen tältä osin tulee toteuttaa ennen uuden kuntalain voimaantuloon mennessä.

Sisäministeriöllä ei ole asiassa oman toimialansa osalta muuta lausuttavaa. Lisätietoja asiassa antaa tarvittaessa hallitusneuvos Mika Kättö sisäministeriön pelastusosastolta (p. 0295 488 413).

Kansliapäällikkö

Päivi Nerg

Neuvotteleva virkamies

Henri Helo

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö SM 21.08.2014 klo 11:35. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Ministeri Räsänen
Valtiosihteeri Anttoora
Erityisavustajat Andersson, Falk ja Kalmi
Pelastusosasto
Poliisiosasto
Rajavartiolaitoksen esikunta